

Asia: VN/21673/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitykseen sisältyy kannatettavia ja tärkeitä muutoksia. Rekisterin tietojen hyödyntäminen tilastoinnin ja tieteellisen tutkimuksen tarkoituksiin on kannatettavaa kuluttajien velkaantumiskehityksen seuraamiseksi ja tulevien lainsäädäntömuutosten tueksi.

Vaikka muutoksen tarkoituksena ei ole avata lain sisältöä laajemmin, Intrum Oy tahtoo tuoda esille laissa ja sen käytännön soveltamisessa esiin nousseita epäkohtia, jotka olisi aiheellista oikaista joko tämän tai tulevien muutosten yhteydessä.

Esitykseen jo sisältyvien teknisten muutosten lisäksi Intrum Oy ehdottaa lakia täsmennettäväksi luoton perustietoina talletettavia tietoja koskevan 7 §:n osalta koskien saatavien siirtoja.

Nyt voimassa olevasta lakitekstistä ei suoraan ilmene miten saatavien siirrot on ajateltu rekisterissä toteutettavaksi, mutta hallituksen esityksessä (HEon todettu saatavien siirtoja koskien seuraavaa:

"Ilmoitusvelvolliset luotonantajat ja muut elinkeinonharjoittajat voivat myydä tai muutoin siirtää niillä olevia ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvia luottoja toiselle luotonantajalle tai muulle elinkeinonharjoittajalle. Tällaisessa tilanteessa ilmoitusvelvollisen tulisi siirron tapahtuessa ilmoittaa positiiviseen luottotietorekisteriin tieto siitä, että luotto on siirretty toiselle ilmoitusvelvolliselle sekä lisäksi siirronsaajan eli uuden ilmoitusvelvollisen tunnistetieto, joka useimmissa tapauksissa olisi siirronsaajan yritys- ja yhteisötunnus. Jos siirronsaajalla ei olisi suomalaista yritys- ja yhteisötunnusta, tulisi tunnistetietona ilmoittaa siirronsaajan nimi ja ulkomainen organisaatiotunniste. Ilmoituksen perusteella Tulorekisteriyksikkö saisi rekisterinpitäjänä tiedon siitä, minkä ilmoitusvelvollisen toimesta tiettyä luottoa koskevan ilmoitusketjun pitäisi siirron jälkeen jatkaa".

Käytännön toteutuksen yhteydessä on päädytty ratkaisuun, jossa siirtyvä luotto päätetään ja ilmoitetaan uudelleen rekisteriin uutena luottona. Hallituksen esityksen mukaisesti lakia tulisi harkita täsmennettäväksi siten, että luotosta jo ilmoitetut tiedot siirtyvät rekisterissä uuden siirronsaajan nimiin ja siirronsaaja jatkaa ilmoittamista siitä mihin siirtäjä jäi. Hallituksen esityksessä mainitaan nimenomaisesti ilmoitusketju, jonka tulisi tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi siirron jälkeen jatkaa. Muu toteutustapa saattaa vaarantaa rekisterin tietojen ajantasaisuuden ja oikeellisuuden. Mikäli hallituksen esityksestä poikkeavan teknisen toteutuksen seurauksena siirtyvä luotto päätetään ja ilmoitetaan uudelleen, saattaa luotto hetkellisesti puuttua rekisteristä kokonaan tai olla siellä kahteen kertaan, jolloin rekisterin tarkoitus ylivelkaantumisen ehkäisemisestä vaarantuu.

Ilmoittamisen aikaraja on myös siirtotilanteissa haasteellinen, koska kaikki rekisteriin ilmoitettavat luoton kaikki tiedot eivät yleensä siirry kerralla välittömästi kaupan yhteydessä omistusoikeuden siirtymisen yhteydessä. Käytännössä siirtyvän luoton tietojen ilmoittaminen uutena luottona ei ole useissa tapauksissa mahdollista määräajan puitteissa. Useat luotto- ja rahoituslaitosten tietojen ilmoittamiseen liittyvät toiminnot tapahtuvat tietojärjestelmätasolla eräajopohjaisesti kerran vuorokaudessa. Luotto- ja rahoituslaitosten näkökulmasta ei voida pitää kohtuullisena, että tiedonkäsittelyprosessit olisi saatettava reaaliaikaisiksi pelkästään täysin ajantasaisen ilmoittamisen mahdollistamiseksi positiiviseen luottotietorekisteriin vaan laissa määritellyn määräajan tulisi olla siirtyvien luottojen osalta uuden luoton ilmoittamisen aikarajaa pitempi. Tämä on ollut myös lainsäätäjän tarkoitus hallituksen esitykseen kirjattujen perustelujen mukaan:

"2 momentissa tarkoitettuina päivityksinä pidettäisiin myös tilanteita, joissa luotto on siirtynyt toiselle luotonantajalle. Momentissa säädetty määräaika olisi pidempi kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, jotta luotonantajille ja muille ilmoitusvelvollisille jäisi riittävästi aikaa saapuvien maksusuoritusten oikeaan kohdistamiseen niiden omassa luottoreskontrassa ennen tietojen ilmoittamista positiiviseen luottotietorekisteriin

Myös tilanteessa, jossa siirronsaajan luoton myymisen yhteydessä alkuperäiseltä velkojalta vastaanottamat ja rekisteriin ilmoittamat tiedot ovat joltain osin vajavaiset tai poikkeavat aiemman ilmoitusvelvollisen tiedoista, on tästä seurauksena virheitä ja puutteita rekisterin tietosisällössä, jotka saattavat johtaa myös tietoturvaloukkauksiin. Virheellisen tiedon riski kertautuu luoton mahdollisesti vaihtaessa omistajaa useampaan kertaan.

Peltonen Minna
Intrum Oy - Projektipäällikkö